

AVTALE OM KUNNGJØRING OG BRUK AV LUFTSPORTSOMRÅDER I OSLO TMA OG FARRIS TMA.

1. Intensjon

- 1.1 Denne avtale mellom Norges Luftsportforbund (NLF) og Avinor Norway ACC har til hensikt å sørge for en effektiv og sikker avvikling av luftfarten kombinert med tilbud for luftsportsaktiviteter innenfor Oslo AoR.
- 1.2 Avtalen fastsetter regler og koordineringsrutiner for luftsportsaktiviteter i luftrom med krav til toveis radiokommunikasjon i Oslo AoR inkludert Oslo og Farris TMA (ikke Kjevik TMA). Avtalen er gjeldende mellom Lufttrafikkjentesten Norway ACC og NLF.
- 1.3 Avtalen pålegger NLF ansvar for opplæring i og bekjentgjøring av avtalen overfor brukerne av avtalen. Med brukerne menes her klubber og piloter som anvender de luftsportsområder avtalen omfatter.

2. Avtalens omfang

- 2.1 Avtalen omfatter definerte luftsportsområder innenfor Oslo AoR som beskrevet i AIP ENR 5.5.
Se også kart se vedlegg 1.

3. Koordinering

- 3.1 Aktivisering av luftsportsområde
  - 3.1.1 Ved anmodning om aktivisering skal forespørselen alltid omfatte hvilke(t) område(r) som ønskes aktivisert. Antallet områder som ønskes aktivisert skal alltid søkes til et minimum, og begrenses til det som anses nødvendig.
  - 3.1.2 Aktivisering av et luftsportsområde skal gjøres via en bakkestasjon, med fast- eller mobiltelefonnummer. Hvis mulig skal back-up telefonnummer oppgis. Norway ACC kan aktivisere luftsportsområder ved forespørsel. Det skal angis tidsperiode for hvor lenge området ønskes aktivisert, lokal tid eller UTC skal spesifiseres.
  - 3.1.3 Hvitvingfoss D/E og Gvarv (se AIP ENR 5.5) skal kun aktiviseres etter forhåndskoordinerings med Norway ACC, senest en uke før planlagt bruk.
  - 3.1.4 For enkeltflyginger kan aktivisering og deaktivisering gjøres ved radio-oppkall. Slike flyginger skal forbli på relevant radiofrekvens mens de er i området. I slike tilfeller skal Norway ACC informere flygingen hvis angjeldende område allerede er aktivisert.
  - 3.1.5 Ved anmodning om aktivisering kan det avtales andre øvre, vertikale høydebegrensninger enn de som er kunngjort i AIP. Slike begrensninger vil være gjenstand for taktiske operative vurderinger ved Norway ACC. Tillatelse vil bli gitt avhengig av trafikk- og vær-situasjon, og antall allerede aktiviserte områder. Prioritering vil bli gitt til kontrollert IFR trafikk.
- 3.2 Deaktivisering av luftsportsområde
  - 3.2.1 Ved opphør av aktiviteten skal områdene deaktiviseres ved telefonisk henvendelse fra den enkelte bakkestasjon til Norway ACC, eller via radio for enkeltflyginger. Når områdene er deaktivisert skal det ikke forekomme luftsportsaktivitet i dem.
  - 3.2.2 Ved spesielle situasjoner, uforutsette behov osv., kan Norway ACC deaktivisere luftsportsområder. Ved deaktivisering skal bakkestasjon umiddelbart dirigere all luftsportsaktivitet ut av angjeldende område. Når disse områdene er tomme skal

bakkestasjonen meddele dette til Norway ACC. Hvis ikke annet er koordinert, skal dette skje i løpet av 10 minutter.

4 Samband

- 4.1 Når et luftsportsområde er aktivisert via bakkestasjon, frafalles kravet til toveis radiokommunikasjon mellom utøvere innenfor området og lufttrafikkjentesten, slik dette kravet fremkommer i AIP ENR 1-4.

Likeledes frafalles kravet til medføring og bruk av SSR-transponder i luftfartøy, slik dette kravet fremkommer i AIP GEN 1.5.

- 4.2 Ved aktivisering via bakkestasjon, skal denne være i kontakt med utøverne. Bakkestasjonen skal være koordineringsledd med Norway ACC, og være bemannet og tilgjengelig for Norway ACC til enhver tid så lenge luftsportsområder er i bruk.

- 4.3 I koordinering mellom Norway ACC og bakkestasjonen for de respektive luftsportsområdene skal følgende nummer anvendes, med mindre annet er avtalt i de enkelte tilfelle:

Norway ACC Oslo Supervisor: 31 26 04 00, 31 26 04 06 eller 31 26 04 07.

Telefonnummer til bakkestasjonen må oppgis før aktivisering. Det skal være det samme nummeret under hele aktiviteten.

- 4.4 Dersom Luftsportsområdet er aktivisert via bakkestasjon med Norway ACC, skal det foreligge alternative måter å komme i kontakt med deltager på fra utøvernes bakkestasjon (f.eks. mobiltelefon, alternativ radiosamband etc.).

Deltagere skal ikke fly innenfor de definerte luftsportsområder før toveis samband med bakkestasjon er opprettet. Det skal holdes kontinuerlig lyttevakt på angjeldende frekvens for bakkestasjon så lenge deltagerne er innenfor området.

- 4.5 Bakkestasjon skal til enhver tid ha oversikt over aktiviteten innenfor aktivisert område.

5 Luftrom

- 5.1 Aktivisering av luftsportsområde gjelder kun i luftrom C (kontrollert luftrom).

6 Atskillelse og informasjon

- IFR-trafikk i kontrollert luftrom: Norway ACC skal sørge for vertikal- eller radaratskillelse mellom slik trafikk og området.
- VFR-trafikk i kontrollert luftrom: Samtidig bruk av samme område er tillatt. I slike tilfeller informerer Supervisor Norway ACC de involverte om samtidig aktivitet. Dette gjøres normalt ved at Supervisor informerer bakkestasjon per telefon og at andre involverte luftfartøyer informeres på radiosamband av ansvarlig flygeleder. Norway ACC har ikke ansvar for trafikkinformasjon mellom berørte luftfartøyer innenfor aktivisert luftsportsområde. Norway ACC informerer luftfartøyer som skal operere i aktivt luftsportsområde om at de ikke mottar trafikkinformasjon i området og selv må ivareta atskillelse. Dersom det anses hensiktsmessig kan Norway ACC overføre slik trafikk til aktuell frekvens for aktivisert område.
- VFR-trafikk i ukontrollert luftrom: Norway ACC skal hvis mulig informere slik trafikk om aktiviteten.
- Norway ACC har ikke ansvar for trafikkinformasjon mellom deltakende utøvere innenfor aktivisert luftsportsområde. Dersom særlige forhold oppstår, kan Norway ACC gi trafikkinformasjon via relevant bakkestasjon.
- Starmoen G og Hamar hoppområde, se vedlegg 2, kan aktiviseres samtidig. Supervisor Norway ACC Oslo informerer begge parter ved samtidig bruk.

7. Brudd på klarering

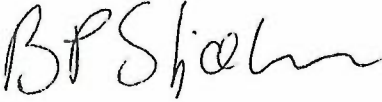
- 7.1 Ved brudd på klarering skal hhv. Norway ACC eller bakkestasjon informeres umiddelbart.
- 7.2 Ved tilfeller der ikke-deltakende VFR utilsiktet flyr inn i aktivisert luftsportsområde skal Norway ACC hvis mulig umiddelbart informere bakkestasjon. Slik informasjon skal inneholde detaljer om den aktuelle flyging, forutsatt at dette er kjent for Norway ACC:
- flytype,
  - posisjon,
  - høyde, stigende eller nedstigende,
  - flygeretning.

8 Svikt i sambandet

- 8.1 Telefonsamband bakkestasjon – Norway ACC
- 8.1.1 Ved svikt i sambandet mellom Norway ACC og bakkestasjon skal det søkes å oppnå alternativt samband.
- 8.1.2 Når det er oppdaget at det ikke er samband mellom bakkestasjonen og Norway ACC, og alternativt samband ikke er mulig, skal bakkestasjon snarest sørge for at alle deltagere i de aktiviserte luftsportsområdene forlater disse. Når det ikke lenger er aktivitet i disse områdene skal det søkes med alle midler å få kontakt med Norway ACC for å meddele at det er oppstått sambandssvikt, og at det ikke lenger er aktivitet i angjeldende områder.
- 8.1.3 Dersom alternativt samband ikke kan oppnås vil områdene automatisk bli deaktivert 30 minutter etter det tidspunkt som er oppgitt som tid for deaktivering av området.
- 8.2 Radiosamband bakkestasjon – deltagere
- 8.2.1 Ved svikt i radiosamband mellom bakkestasjon og deltagere som befinner seg i aktivisert luftsportsområde, og dersom det ikke oppnås kontakt via alternativt samband, skal bakkestasjonen informere Norway ACC umiddelbart.
- 8.2.2 Deltagere med svikt i radiosambandet skal søke å opprette samband med bakkestasjonen på annen måte. Dersom dette ikke lykkes skal fartøyet umiddelbart forlate luftsportsområdet.

9 Varighet

- 9.1 Denne avtale trer i kraft 22.06.2017, og erstatter avtalen av 29.05.2014, og gjelder inntil en av partene sier den opp.
- 9.2 Avtalen kan sies opp med tre måneders varsel.
- 9.3 Ordningen skal evalueres etter gjennomført sesong hvert år. NLF skal ta initiativ til dette.

Røyken dato 14/6-17

For Avinor

Bjørn Pedersen Skjælaaen
Operativ leder Norway ACC TMA

Oslo dato 15/6-17

For Norges Luftsportforbund

John Eirik Laupsa
Generalsekretær NLF

Vedlegg 1**Kontaktpersoner****Norway ACC Oslo:**

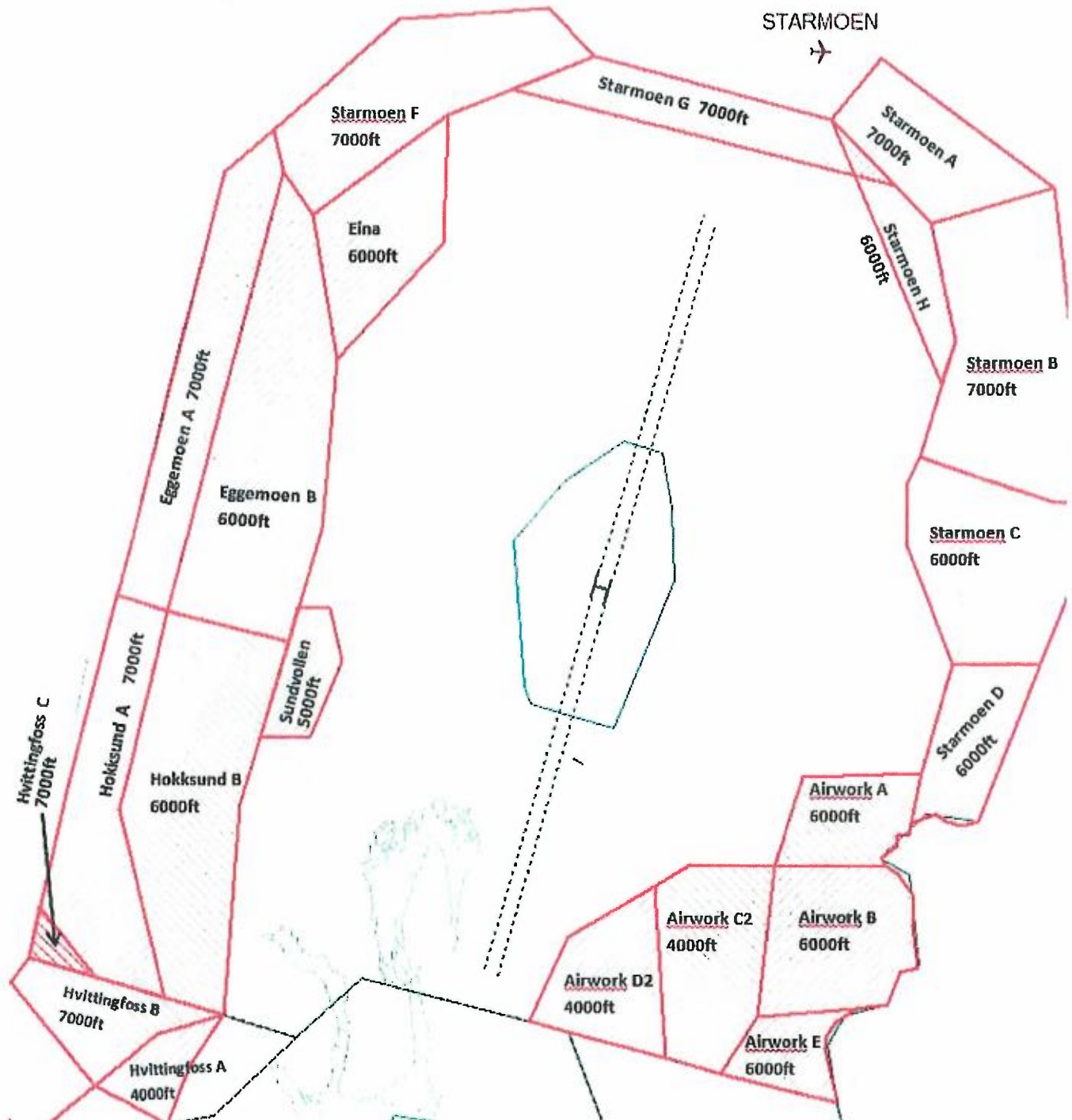
Sentralbord	31 26 00 00
Supervisor – Norway ACC Oslo	31 26 04 00

NLF:

Navn	Rolle	Nummer
John Eirik Laupsa	Luftromskontakt	90 88 94 77
NLF Kontortelefon		23 01 04 50

Vedlegg 2

Luftsportsområder i Oslo TMA

Vedlegg 3

Luftsportsområder i Farris TMA

